

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 229. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677736734832/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

vi næppe ved at tilbyde den velvillige læser at læse begge kongers historie efter 1. Kongernes Bog, XII, ikke uden tilbørlig iver, indprente sig den i deres sjæle og vende og dreje den med hånden både dag og nat. Begge historier vil nemlig i fællig fortræffeligt fremvise en ide om hele verden og den herskende jord for de sjæle, der er havesyge efter sandhed og den bedste statshusholdning.

Thesis 2.

Og for at omtale den første historie, fastholder vi, idet vi nøje betragter Roboams hof og statshusholdning, både hvad der fortjener ros, og hvad der fortjener dadel hos denne konge.

Thesis 3.

Roboam er værdig til lovprisning, 1) fordi han har underkastet den fremførte sag og folkets ansøgning (vers 5) en ret omhyggelig rådslagning og udsøgt overvejelse og ikke har givet et hovedkulds svar; 2) fordi han er gået i råd med de fortroligste rådgivere; 3) fordi han har lovet og tilstået folket at komme tilbage og give svar. Men han pådrager sig dadel, 1) fordi han har forsømt og forbigået de ældste, der er ærværdige af alderdom og klogskab, ligesom nyttige til ingenting, ikke uden foragt og tab for riget; 2) fordi han har overladt en så vægtig sag til de unge, muligvis mere ukloge jægeres, stammefællers og legekammeraters råd og tomme vink; 3) fordi han har afslået at bifalde folkets højst rimelige og retfærdige forlangender, så at han har forrådt sin uklogskab, så at han har gjort den højeste uret mod rigets stænder og mod hele kongerigets bønfoldende undersætter.

Thesis 4.

I Jeroboams historie fra vers 25 til slutningen findes dette, som bør dædes hos den røste konge: 1) han har sørgt for at opføre staden og det kongelige hus, men om den sande Guds hus og sande dyrkelse er der dyb tavshed; 2) han tænker, skræmt af panisk og tom rædsel, lave tanker om forsvaret af sit rige og israeliternes oprør og frafald, som

et defectione Jsraelitarum, quas tamen sibi pertinescere
 87 haudquaquam opus habuit, cum liquet, Deum esse, qui
 162 regna et / stabiliat et conferat, eademque, ubi visum fuerit,
 auferat; 3, Senatores Regios consiliis Jdolatricis ad Jdolola-
 90 triam cum omnibus subjectis impulit, verã religione et cultu
 Dei in [horrendam] Jdolatriam mutatis; 4, duo conficit et
 conflat Jdola [quæ] in Dan et Bethel [collocavit], Dan
 93 significat domum judicii seu Regis ac justitiæ, hinc idola
 avaritiæ, superbiæ, doli mali, ambitionis et adulationis in
 96 aulis Principum adorantur. Alterum Jdolum in Bethel seu
 domo Dei collocavit, hinc Ecclesia multis hæresibus, injuriis,
 sacrilegiis, et vano vel tepido religionis exercitio onusta
 99 ingemiscit; 5, instituit festa Deo displicentia seu ἐντάματα
 ἀνθρώπων, ordinat sacerdotes, violatò justò vocandi jure,
 Deo adversos, instituit cultum sacrificiorum, à quò Deus
 totã mente abhorruit.

102 Thesis 5.

Positis jam fundamentis curtæ atque angustæ hujus dispu-
 105 tationis, consideranda veniunt Jdola Jeroboami, eaque vel
 Ecclesiastica in Bethel, seu Ecclesia ac domo dei, vel poli-
 tica in Dan seu domo judicii, Regis ac justitiæ, atque hæc
 Jdola in curia per rationem Status Rhoboami collocantur.

108 Thesis 6.

Deprehendimus autem nullum regni Jeroboamitici (de aliis
 111 enim orbis imperantis imperiis ac regnis in tota hac disputati-
 one ne verbum quidem eloquimur) ordinem aut statum ab
 hac Jdolatria Jeroboamica immunem ac liberum esse, sed rem
 in orbe imperante procedere, ut Dan: 3: ubi omnes, maximi,
 114 medioximi, minimi adorant imaginem auream. Recensubi-
 mus itaque idola I: in statu politico seu Dan collocata, et
 117 quidem Regum Jsraelis, ministrorum regionum, [Commis-
 sariorum, Consiliariorum atque officiariorum Regionum,]